

75. Znajdź w wydrukowanym fragmencie trójkąta Pascala trzy liczby występujące kolejno w jednym wierszu i tworzące rosnący postęp arytmetyczny. Ile takich trójek liczb występuje w całym trójkącie Pascala?

76. A ile jest trójek liczb występujących kolejno w jednym wierszu trójkąta Pascala i tworzących postęp geometryczny?

77. Niech p będzie liczbą pierwszą oraz niech $0 < k < p$. Udowodnij, że liczba $\binom{p}{k}$ jest podzielna przez p .

78. Udowodnij, że dla dowolnej liczby całkowitej dodatniej n zachodzi nierówność

$$\binom{2n+2}{n+1} < 4 \cdot \binom{2n}{n}.$$

79. Udowodnij, że dla dowolnej liczby całkowitej dodatniej n zachodzi nierówność

$$\binom{3n+3}{n+1} < 7 \cdot \binom{3n}{n}.$$

80. Znajdź w wydrukowanym fragmencie trójkąta Pascala takich pięć liczb występujących kolejno na początku jednego wiersza, że każda (oprócz pierwszej) jest wielokrotnością poprzedniej. Jak długie ciągi takich liczb występują w całym trójkącie Pascala?

Ćwiczenia 25.03.2014

81. Dowieść, że iloczyn dowolnych czterech kolejnych liczb naturalnych powiększony o jeden jest kwadratem liczby całkowitej.

82. Uporządkować podane liczby w kolejności rosnącej. Nie używać kalkulatora!!!

$$\begin{aligned} a &= 3 \\ b &= \sqrt{7 + \sqrt{10}} \\ c &= \sqrt{5 + 2\sqrt{6}} \\ d &= \sqrt{10} \\ e &= \sqrt{2} + \sqrt{3} \\ f &= \sqrt{5 + 3\sqrt{2}} \end{aligned}$$

83. Uprościć wyrażenia

a)
$$\frac{1}{5 - 2\sqrt{6}} + 2\sqrt{6}$$

b)
$$\sqrt{(1 - \sqrt{2})^6}$$

c)
$$(2^{2^{2007}} - 1) \cdot (2^{2^{2007}} + 1)$$

d)
$$(3^{669} - 1) \cdot (9^{669} + 3^{669} + 1)$$

e)
$$\frac{2^{2007} + 1}{2^{669} + 1}$$

84. Uzupełnić wzory skróconego mnożenia. Kropki występujące po lewej stronie równości zastąpić pojedynczym znakiem.

- a) $(x+2)^2 = x^2 + \dots$
 b) $a^3 + b^3 = (a+b) \cdot \dots$
 c) $a^3 - b^3 = (a-b) \cdot \dots$
 d) $a^3 \dots b^3 = (a^2 + ab + b^2) \cdot \dots$
 e) $a^4 \dots b^4 = (a+b) \cdot \dots$
 f) $a^4 \dots b^4 = (a-b) \cdot \dots$
 g) $a^5 \dots b^5 = (a+b) \cdot \dots$
 h) $a^5 \dots b^5 = (a-b) \cdot \dots$
 i) $(a+b)^3 = a^3 + 3 \dots$
 j) $(a-b)^4 = a^4 - \dots$
 k) $(a-b)^5 = a^5 - \dots$
 l) $a^n - b^n = (a-b) \cdot \dots$
 m) $a^n + b^n = (a+b) \cdot \dots$ - dla których n ?
 n) $a^n - b^n = (a+b) \cdot \dots$ - dla których n ?
 o) $a^n + b^n = (a^2 + b^2) \cdot \dots$ - dla których n ?
 p) $a^n - b^n = (a^2 + b^2) \cdot \dots$ - dla których n ?

85. Dla podanej liczby wskazać jej **nieparzysty** dzielnik pierwszy mniejszy od 100.

- a) $2^{21} - 1$, ;
 b) $3^{21} - 1$, ;
 c) $3^{51} - 2^{51}$, ;
 d) $3^{51} + 1$,

86. Dla podanej liczby wskazać jej **dwucyfrowy** dzielnik pierwszy.

- a) $2^{25} - 1$, ;
 b) $2^{25} + 1$, ;
 c) $3^{25} - 1$, ;
 d) $3^{25} + 1$,

26.03.2014 (grupa 1) - do samodzielnego rozwiązania dla pozostałych studentów

87. Jeżeli liczba całkowita dodatnia m jest większa od liczby całkowitej dodatniej n o $p\%$, to liczba n jest mniejsza od m o $q\%$. Dla podanej liczby p podać taką liczbę q , aby powyższe zdanie było prawdziwe

- a) $p = 150$, $q = \dots$;
 b) $p = 300$, $q = \dots$;
 c) $p = 400$, $q = \dots$;
 d) $p = 900$, $q = \dots$.

88. Dla podanej liczby k podać taką liczbę naturalną $n \geq k$, że

$$\binom{n}{k+1} = k \cdot \binom{n}{k}$$

- a) $k=2$, $n=$;
 b) $k=3$, $n=$;
 c) $k=4$, $n=$;
 d) $k=5$, $n=$

89. Dla podanej liczby wskazać jej **dwucyfrowy** dzielnik pierwszy.

- a) $26^7 + 3^7$, ;
 b) $26^7 - 3^7$, ;
 c) $48^7 - 5^{14}$, ;
 d) $48^7 + 5^{14}$,

90. Dla podanej liczby wskazać jej **dwucyfrowy** dzielnik pierwszy.

- a) $36^{14} - 11^{14}$, ;
 b) $7^6 + 2^{12}$, ;
 c) $26^6 - 21^6$, ;
 d) $6^6 + 5^6$,

91. Wiedząc, że $\binom{14}{4} = 1001$, $\binom{14}{5} = 2002$, $\binom{14}{6} = 3003$, podać wartość współczynnika dwumianowego

- a) $\binom{15}{5} =$;
 b) $\binom{15}{6} =$;
 c) $\binom{16}{6} =$;
 d) $\binom{15}{10} =$

92. Dla podanych n, k , wskazać takie $m > k$, aby prawdziwa była równość

$$\binom{n}{k-1} + \binom{n}{k} = \binom{n+1}{m}$$

Jeśli uważasz, że takiego m nie ma, napisz: *nie istnieje*.

- a) $n=1000$, $k=200$, $m=$;
 b) $n=1500$, $k=300$, $m=$;
 c) $n=2000$, $k=400$, $m=$;
 d) $n=2013$, $k=500$, $m=$

93. Dla podanych liczb a oraz k wskazać taką liczbę naturalną n , aby zachodziła równość

$$(a^{a^k})^{a^{a^k}} = a^{a^n}.$$

- a) $a = 5$, $k = 2$, $n = \dots$;
 b) $a = 3$, $k = 3$, $n = \dots$;
 c) $a = 2$, $k = 5$, $n = \dots$;
 d) $a = 3$, $k = 4$, $n = \dots$.

94. Jeżeli liczba m jest większa od liczby n o $p\%$, to największy wspólny dzielnik liczb m , n stanowi $q\%$ liczby n . Dla podanej liczby p podać liczbę q .

- a) $p = 10$, $q = \dots$;
 b) $p = 20$, $q = \dots$;
 c) $p = 30$, $q = \dots$;
 d) $p = 40$, $q = \dots$.

95. Jeżeli liczba m jest większa od liczby n o $p\%$, to najmniejsza wspólna wielokrotność liczb m , n jest większa o $q\%$ od liczby n . Dla podanej liczby p podać liczbę q .

- a) $p = 10$, $q = \dots$;
 b) $p = 20$, $q = \dots$;
 c) $p = 30$, $q = \dots$;
 d) $p = 40$, $q = \dots$.

28.03.2014 (grupa 1) - Kolokwium nr 006.

Obowiązuje materiał od początku semestru.

Postęp arytmetyczny i geometryczny.

Ćwiczenia 27/28.03.2014

Uwaga: Przyjmujemy, że w postępie geometrycznym wszystkie wyrazy są różne od zera.

96. Drugi, piąty i dziesiąty wyraz pewnego postępu arytmetycznego tworzą postęp geometryczny trójwyrazowy. Jaki jest iloraz tego postępu geometrycznego?

97. Obliczyć

$$1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{4} + \frac{1}{8} + \frac{1}{9} + \frac{1}{16} + \frac{1}{27} + \frac{1}{32} + \dots + \frac{1}{2187},$$

gdzie w mianownikach znajdują się potęgi dwójki i trójki ustawione rosnąco.

98. Dla których liczb naturalnych $n \geq 3$ prawdziwe jest następujące twierdzenie? W dowolnym postępie arytmetycznym n -wyrazowym o sumie 0 co najmniej jeden z wyrazów jest równy 0.

99. Suma wyrazów dowolnego postępu arytmetycznego n -wyrazowego a_1, a_2, \dots, a_n jest równa $\frac{n \cdot (a_7 + a_k)}{2}$. Dla podanej liczby k wskazać takie n , aby powyższe zdanie było prawdziwe.

- a) $k = 3, \quad n = \dots$;
- b) $k = 5, \quad n = \dots$;
- c) $k = 7, \quad n = \dots$;
- d) $k = 10, \quad n = \dots$.

100. Podać liczbę całkowitą dodatnią n , dla której prawdziwe jest następujące twierdzenie: W dowolnym postępie arytmetycznym n wyrazowym $a_1, a_2, a_3, \dots, a_n$ suma wyrazów jest równa

- a) $n \cdot a_5$ – dla $n = \dots$;
- b) $n \cdot \frac{a_4 + a_7}{2}$ – dla $n = \dots$;
- c) $n \cdot (2a_{12} - a_{11})$ – dla $n = \dots$;
- d) $n \cdot \frac{a_{10} + a_{12}}{2}$ – dla $n = \dots$.

101. Dla podanej liczby n podaj największą liczbę naturalną d o następującej własności: Dowolny postęp arytmetyczny n -wyrazowy o wyrazach całkowitych ma sumę wyrazów podzieloną przez d .

- a) $n = 2013, \quad d = \dots$;
- b) $n = 2014, \quad d = \dots$;
- c) $n = 2015, \quad d = \dots$;
- d) $n = 2016, \quad d = \dots$.

102. Suma wyrazów dowolnego postępu arytmetycznego n -wyrazowego a_1, a_2, \dots, a_n jest równa $n \cdot a_k$. Dla podanej liczby k wskazać takie n , aby powyższe zdanie było prawdziwe.

- a) $k = 3, \quad n = \dots$;
- b) $k = 5, \quad n = \dots$;
- c) $k = 7, \quad n = \dots$;
- d) $k = 10, \quad n = \dots$.

103. Suma wyrazów dowolnego postępu arytmetycznego n -wyrazowego a_1, a_2, \dots, a_n jest równa $\frac{n \cdot (a_k + a_{2k})}{2}$. Dla podanej liczby k wskazać takie n , aby powyższe zdanie było prawdziwe.

- a) $k = 3, \quad n = \dots$;
- b) $k = 5, \quad n = \dots$;
- c) $k = 7, \quad n = \dots$;
- d) $k = 10, \quad n = \dots$.

104. W dowolnym rosnącym postępie arytmetycznym 2013-wyrazowym o wyrazach dodatnich, w którym wyrazy drugi, czwarty i siódmy tworzą rosnący postęp geometryczny, także wyrazy m -ty, n -ty i k -ty tworzą (w tej właśnie kolejności) rosnący postęp geometryczny. Uzupełnij podane liczby tak, aby powyższe zdanie było prawdziwe.

Wpisz **NIE**, jeżeli uważasz, że takie liczby nie istnieją.

- a) $m = 3$, $n = \dots$, $k = \dots$;
 b) $m = \dots$, $n = 5$, $k = \dots$;
 c) $m = \dots$, $n = \dots$, $k = 8$;
 d) $m = \dots$, $n = 8$, $k = \dots$.

105. W dowolnym rosnącym postępie arytmetycznym 2013-wyrazowym o wyrazach dodatnich, w którym wyrazy drugi, czwarty i siódmy tworzą rosnący postęp geometryczny, także wyrazy m -ty, n -ty i k -ty tworzą (w tej właśnie kolejności) rosnący postęp geometryczny. Uzupełnij podane liczby tak, aby powyższe zdanie było prawdziwe.

Wpisz **NIE**, jeżeli uważasz, że takie liczby nie istnieją.

- a) $m = 2$, $n = 14$, $k = \dots$;
 b) $m = 2$, $n = 6$, $k = \dots$;
 c) $m = 2$, $n = \dots$, $k = 14$;
 d) $m = 3$, $n = 98$, $k = \dots$.

106. W dowolnym rosnącym postępie geometrycznym 10-wyrazowym, w którym wyrazy pierwszy, trzeci i czwarty tworzą (w tej właśnie kolejności) rosnący postęp arytmetyczny, także wyrazy m -ty, n -ty i k -ty tworzą (w tej właśnie kolejności) rosnący postęp arytmetyczny. Dla podanej jednej z liczb, podać dwie pozostałe tak, aby powyższe zdanie było prawdziwe.

- a) $m = 3$, $n = \dots$, $k = \dots$;
 b) $m = \dots$, $n = 5$, $k = \dots$;
 c) $m = 7$, $n = \dots$, $k = \dots$;
 d) $m = \dots$, $n = \dots$, $k = 10$.

107. W dowolnym postępie arytmetycznym n -wyrazowym $a_1, a_2, a_3, \dots, a_n$ o sumie 90, co najmniej jeden z wyrazów jest równy w .

Dla podanej liczby n podać liczbę w , dla której powyższe zdanie jest prawdziwe. Wpisz **NIE**, jeśli liczba w o żądanej własności nie istnieje.

- a) $n = 5$, $w = \dots$;
 b) $n = 9$, $w = \dots$;
 c) $n = 10$, $w = \dots$;
 d) $n = 15$, $w = \dots$.

2.04.2014 (grupa 1) - do samodzielnego rozwiązania dla pozostałych studentów

Zaczynamy od omówienia kolokwium nr 006.

108. W dowolnym postępie arytmetycznym n -wyrazowym $a_1, a_2, a_3, \dots, a_n$ o sumie 120 i jednym z wyrazów równym 15, co najmniej jeden z wyrazów jest równy w .

Dla podanej liczby n podać wszystkie liczby $w \neq 15$, dla których powyższe zdanie jest prawdziwe. Wpisz **NIE**, jeśli uważasz, że liczba w o żądanej własności nie istnieje.

- a) $n = 6$, $w = \dots$;
 b) $n = 8$, $w = \dots$;
 c) $n = 12$, $w = \dots$;
 d) $n = 15$, $w = \dots$.

109. Dla podanej liczby n podać przykład rosnącego postępu arytmetycznego n -wyrazowego o sumie wyrazów równej n^2 , w którym występuje wyraz równy 1.

- a) $n = 3$, \dots ;
 b) $n = 4$, \dots ;
 c) $n = 5$, \dots ;
 d) $n = 7$, \dots .

110. Suma wyrazów dowolnego postępu arytmetycznego 15-wyrazowego a_1, a_2, \dots, a_{15} jest równa $5(a_m + a_n + a_k)$. Dla podanych m, n wskazać taką liczbę naturalną k , aby powyższe zdanie było prawdziwe.

- a) $m = 1$, $n = 10$, $k = \dots$;
 b) $m = 3$, $n = 9$, $k = \dots$;
 c) $m = 6$, $n = 8$, $k = \dots$;
 d) $m = 7$, $n = 10$, $k = \dots$.

Wartość bezwzględna, potęgowanie i pierwiastkowanie - rozwiązywanie równań i nierówności.**Ćwiczenia 1.04.2014**

111. Rozwiązać nierówności

- a) $\sqrt{x+2}\sqrt{x-2} < \sqrt{x^2-1}$
 b) $\sqrt{x^2+27} > 2x$
 c) $x^2 \geq \frac{1}{x}$
 d) $x^3 \geq \frac{1}{x}$
 e) $x(x^2+8x^8) \leq x(x^2+x^8)$
 f) $\sqrt{4x-4-x^2} \leq x^{2007} + 2007$
 g) $\sqrt{x^2+2007} \leq \sqrt{3x^2+1999}$
 h) $|||||x|-1|-1|-1|-1|-1| \leq \frac{1}{2}$
 i) $\sqrt{x^2-2x+1} + \sqrt{x^2-4x+4} < \sqrt{x^2+2x+1} + \sqrt{x^2-8x+16}$
 j) $|x^2-25| < 24$

$$\mathbf{k)} (x+5)^{2007} + (x+5)^3 < (3x+1)^{2007} + (3x+1)^3$$

$$\mathbf{l)} (x^2+1)^{x+2} \leq (x^2+1)^{x^2}$$

4.04.2014 (grupa 1) - do samodzielnego rozwiązania dla pozostałych studentów

112. Zapisać zbiór rozwiązań podanej nierówności w postaci przedziału lub uporządkowanej sumy przedziałów (nie używać różnicy zbiorów).

- a) $(x-1) \cdot (x-2) \cdot (x-3) > 0$,
- b) $(x-1)^2 \cdot (x-2) \cdot (x-3) > 0$,
- c) $(x-1) \cdot (x-2)^2 \cdot (x-3) > 0$,
- d) $(x-1) \cdot (x-2) \cdot (x-3)^2 > 0$,

113. Zapisać zbiór rozwiązań podanej nierówności w postaci przedziału lub uporządkowanej sumy przedziałów (nie używać różnicy zbiorów).

- a) $(x-1)^{2013} \cdot (x-2)^{2013} > 0$,
- b) $(x-1)^{2013} \cdot (x-2)^{2014} > 0$,
- c) $(x-1)^{2014} \cdot (x-2)^{2013} > 0$,
- d) $(x-1)^{2014} \cdot (x-2)^{2014} > 0$,

114. Zapisać zbiór rozwiązań podanej nierówności w postaci przedziału lub uporządkowanej sumy przedziałów (nie używać różnicy zbiorów).

- a) $(|x|-1)^{2013} \cdot (|x|-2)^{2013} > 0$,
- b) $(|x|-1)^{2013} \cdot (|x|-2)^{2014} > 0$,
- c) $(|x|-1)^{2014} \cdot (|x|-2)^{2013} > 0$,
- d) $(|x|-1)^{2014} \cdot (|x|-2)^{2014} > 0$,

115. Zapisać zbiór rozwiązań podanej nierówności w postaci przedziału lub uporządkowanej sumy przedziałów (nie używać różnicy zbiorów).

- a) $|x-3| < 1$,
- b) $|x-4| > 2$,
- c) $|x-5| > 6$,
- d) $|x-6| < 5$,

116. Zapisać zbiór rozwiązań podanej nierówności w postaci przedziału lub uporządkowanej sumy przedziałów (nie używać różnicy zbiorów).

- a) $|x^2-17| < 8$,
- b) $|x^3-14| < 13$,
- c) $|x^4-40| < 41$,
- d) $|x^5-16| < 16$,

117. Zapisać zbiór rozwiązań podanej nierówności w postaci przedziału lub uporządkowanej sumy przedziałów (nie używać różnicy zbiorów).

- a) $(x-1)(x-2) < 0$, ;
 b) $(x-2)(x-4)^2 < 0$, ;
 c) $(x-4)^2(x-7) < 0$, ;
 d) $(x-7)^2(x-9)^2 > 0$,

118. Zapisać zbiór rozwiązań podanej nierówności w postaci przedziału lub uporządkowanej sumy przedziałów (nie używać różnicy zbiorów).

- a) $(x^2-1)(x-2) < 0$, ;
 b) $(x-2)(x^2-4) < 0$, ;
 c) $(x^2-4)(x-7)^2 < 0$, ;
 d) $(x-7)(x^2-9)^2 < 0$,

119. Zapisać zbiór rozwiązań podanej nierówności w postaci przedziału lub uporządkowanej sumy przedziałów (nie używać różnicy zbiorów).

- a) $(x-4)(x-9) > 0$, ;
 b) $(x-4)(x^2-9) > 0$, ;
 c) $(x^2-4)(x-9) > 0$, ;
 d) $(x^2-4)(x^2-9) > 0$,

120. Zapisać zbiór rozwiązań podanej nierówności w postaci przedziału lub uporządkowanej sumy przedziałów (nie używać różnicy zbiorów).

- a) $(x^2-25) \cdot (x^3-27) > 0$, ;
 b) $(x^5-32) \cdot (x^3-27) > 0$, ;
 c) $(x^5-32) \cdot (x^4-16) > 0$, ;
 d) $(x^2-25) \cdot (x^4-16) > 0$,

Szacowanie wyrażeń.

Ćwiczenia 3/4.04.2014

121. Która z liczb jest większa

- a) $123456 \cdot 123458$ czy 123457^2
 b) $1000!$ czy 1000^{1000}
 c) $1000!$ czy 100^{900}
 d) $1000!$ czy $(500!)^2$
 e) $\binom{2007}{666}^{2007}$ czy $\binom{2007}{666}^{666}$
 f) $(\sqrt[4]{83}-2)^{2007}$ czy $(\sqrt[4]{83}-2)^{666}$
 g) $(\sqrt[4]{79}-2)^{2007}$ czy $(\sqrt[4]{79}-2)^{666}$

- h) $(\sqrt[4]{79}-3)^{2007}$ czy $(\sqrt[4]{79}-3)^{666}$
 i) $(\sqrt[4]{79}-3)^{2007}$ czy $(\sqrt[4]{79}-3)^{667}$
 j) $2^{100!}$ czy $9^{99!}$
 k) 2^{1000} czy 3^{700}
 l) 5^{444} czy 3^{700}
 m) $\frac{17}{20}$ czy $\frac{16}{21}$
 n) $\frac{100}{7}$ czy $\frac{150}{11}$
 o) $\frac{8^{444}}{17^{17}}$ czy $\frac{16^{333}}{19^{17}}$
 p) $\frac{17^{667}}{3333^4+6666^4}$ czy $\frac{17^{666}}{3333^4}$
 q) $\binom{2007}{666}$ czy $\binom{2007}{667}$
 r) $\binom{2007}{666}$ czy $\binom{2008}{666}$
 s) $\binom{2007}{1666}$ czy $\binom{2007}{1667}$
 t) $\binom{2007}{1666}$ czy $\binom{2008}{1666}$
 u) $\frac{1}{\sqrt{37}-6}$ czy $\sqrt{37}+6$
 v) $\frac{1}{\sqrt{37}-6}$ czy 12
 w) $\frac{1}{\sqrt{37}-6}$ czy $\frac{1}{\sqrt{97}-10}$
 x) $\sqrt{37}-6$ czy $\frac{1}{10}$
 y) $(\sqrt{37}-6)^{666}$ czy $\frac{1}{100^{100}}$
 z) $\left(\frac{9}{4}\right)^{27/8}$ czy $\left(\frac{27}{8}\right)^{9/4}$

8.04.2014 – Kolokwium nr 2.

Obowiązuje materiał od początku semestru.

Ćwiczenia 10/11.04.2014 – omawiamy kolokwium nr 2.